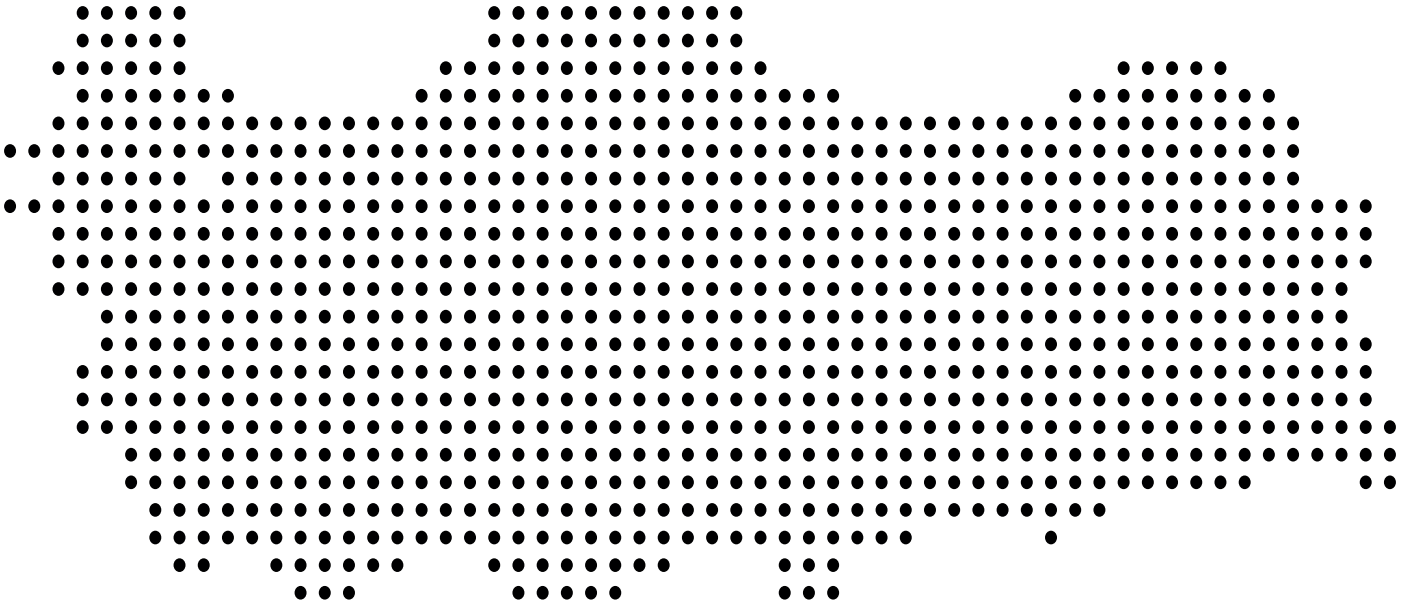

ÜNİVERSİTE ARAŞTIRMALARI LABORATUVARI

ÖĞRENCİ DOSTU | ÖDÜŞ ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ | 2019

ÖĞRENCİ DOSTU ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ 2019

Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı
Yayınları

Prof. Dr. Engin KARADAĞ & Prof. Dr. Cemil YÜCEL

İletişim

Tel: 0 505 764 66 50 (Prof. Dr. Engin Karadağ)

e-mail: engin.karadag@hotmail.com

Twitter: @UniArLab

www.uniar.net

Atıf:

Karadağ, E. & Yücel, C. (2019). *Öğrenci dostu üniversite şehirleri araştırması: 2019*. Üniar Yayınları.
doi: 10.13140/RG.2.2.21278.84806

“Bu araştırma, lisans düzeyindeki üniversite öğrencilerinden geribildirimler toplayarak Türk Yükseköğretim Sisteminin gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversite öğrencilerinin deneyimlerini ve memnuniyetlerini anlama şehirlerimizin daha öğrenci merkezli olma yolunda bir yol gösterici olması açısından önemlidir. Araştırmada elde edilen bulgular, öğrencilerimizin daha bilinçli üniversite tercihleri yapmaları ve şehir yöneticilerimizin duyarlılıklarını artırmak amacıyla kamuoyuyla paylaşılmıştır.”

Hakkımızda

Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı/University Assessments & Research Laboratory [ÜniAr] Dr. Engin KARADAĞ ve Dr. Cemil YÜCEL tarafından kurulmuştur. ÜniAr, üniversite ve yükseköğretim üzerine araştırmalar yapan bağımsız bir araştırma laboratuvarı olup, Türk Yükseköğretim Sisteminin gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

İki temel hedefimiz bulunmaktadır; (i) öğrenci deneyimini zenginleştirmek ve üniversiteleri daha öğrenci merkezli üniversite olma yolunda bir yol gösterici olmak ve (ii) stratejik planlarına ve hizmet kalitesi duyarlılığını artırmak için yönetimlere veri sağlamaktır

ÜniAr araştırmalarında herhangi bir kurum ya da kişiden finansal destek almamaktadır.

Prof. Dr. Engin KARADAĞ

Araştırma yöntemleri ve istatistik dersleri vermekte ve psikoloji, yönetim bilimi, yükseköğretim ve eğitim alanlarında bilimsel çalışmalar yönetmektedir. 1981 Hacibektaş doğumlu olan Dr. Karadağ, Gazi Üniversitesinde lisans, Yeditepe Üniversitesinde yüksek lisans ve Marmara Üniversitesinde doktora derecesi; 2010 yılında Eğitim Bilimleri (Eğitim Yönetimi), 2014 yılında ise Psikoloji (Endüstri ve Örgüt Psikolojisi) alanında doçent unvanı almıştır. TÜBA GEBİP ödülüne sahip Dr. Karadağ, Akdeniz Üniversitesi öğretim üyesidir.

Prof. Dr. Cemil YÜCEL

Eğitim politikaları dersleri vermekte ve yönetim bilimi, yükseköğretim ve eğitim alanlarında bilimsel çalışmalar yönetmektedir. 1970 Karabük doğumlu olan Dr. Yücel, Ankara Üniversitesinde lisans, Ohio Üniversitesinde yüksek lisans ve Virginia Polytechnic Institute & State Üniversitesinde doktora derecesi; 2008 yılında Eğitim Bilimleri (Eğitim Yönetimi) alanında doçent unvanı almıştır. Dr. Yücel, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğretim üyesidir.

ÖNSÖZ

İlkini 2017 yılında gerçekleştirdiğimiz ve şehir yöneticilerinin olmasa da -bir kısım ilgili şehir yöneticilerimiz hariç- üniversite tercihi yapan gençlerin yoğun ilgilisi gören “**Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri [ÖDÜŞ]**” araştırmasını 2019 yılında da tekrarlamamızın mutluluğunu ve yorgunluğunu yaşıyoruz.

Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri sıralaması Türkiye’de Yükseköğretim alanında şimdiye kadar yapılmış en büyük ve yaygın araştırması olan **Türkiye Üniversite Öğrenci Memnuniyeti Araştırması’nın [TÜMA]** bir parçasıdır. Araştırma verilerini 81 ildeki 123 devlet ve 65 vakıf olmak üzere 188 üniversitede öğrenim gören 35,715 öğrenciden elde ettik. Sonuçlar; ülkemizde öğrenciler öğrenim gördükleri sadece sadece 26 şehirden memnuniyet hissetmektedir. Buna karşın 45 şehir öğrenci memnuniyeti konusunda bir duyarlılığa sahip olmayıp öğrencilerin bu şehirden ve halkından ciddi anlamda memnuniyetsizliği söz konusudur. **Ülkemizin üniversite öğrenci başkentleri Eskişehir, Aydın ve Antalya**’dır. Araştırmanın en çarpıcı bulgusu ise bir önceki yıla oranla öğrencilerine memnuniyetsizlik hissini yaşatan illerde önemli bir artış görülmesidir. Bize göre üniversite şehri olmak sadece üniversite yönetimlerine bırakılmamalıdır. Belediye başkanları, valiler ve şehirlerin kurumsal paydaşları konuya ilişkin stratejiler belirlemelidir. Şehir, şehrin yaşantısı ve kültürü üniversitenin başarısında ve üniversitenin üniversite olarak adlandırılmasında vazgeçilmez bir unsurdur.

Araştırmamızın üniversitelerin, aday öğrencilerin, velilerin ve politika yapımcıların veri ihtiyacını gidermeye katkıda bulunacağını ümit ediyoruz. Araştırma için herhangi bir kurum ya da kişiden finansal destek alınmamıştır.

Prof. Dr. Engin Karadağ
Prof. Dr. Cemil Yücel

Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri

Üniversite öğrenciliği herkesin hayatının önemli bir dönemidir. Sadece iyi bir üniversitede okumak kişinin bu yılları ne derecede verimli geçtiğini tek başına belirlemekte yeterli olamamaktadır. Üniversite yıllarında yetişkinliğe ve profesyonel hayata atılırken nasıl bir çevre ve şehirde bulunduğu da değeri çok yüksektir. Türkiye’de üniversite şehirlerinin öğrencilerin beklentilerine ne düzeyde cevap verebildiği üzerine araştırmalara rastlanmamaktadır.

- *Üniversite öğrencileri okuduğu şehirden ve halkından ne kadar memnundur?*

Elinizdeki çalışma bu soruya cevap aramakta ve üniversite şehirlerini öğrencilerin memnuniyet derecesine göre sıralamaktadır. Şehirden memnuniyet; ulaşım imkânları, şehirde kendini güvende hissetme, eğlence, spor, esnaf ilişkileri, öğrencilere karşı halkın tutumu, gezi, sosyal, sanatsal ve kültürel etkinlikler ve sağlık sorunlarının çözümü gibi konularda üniversite öğrencilerin okudukları şehre ilişkin memnuniyetlerini ölçmektedir.

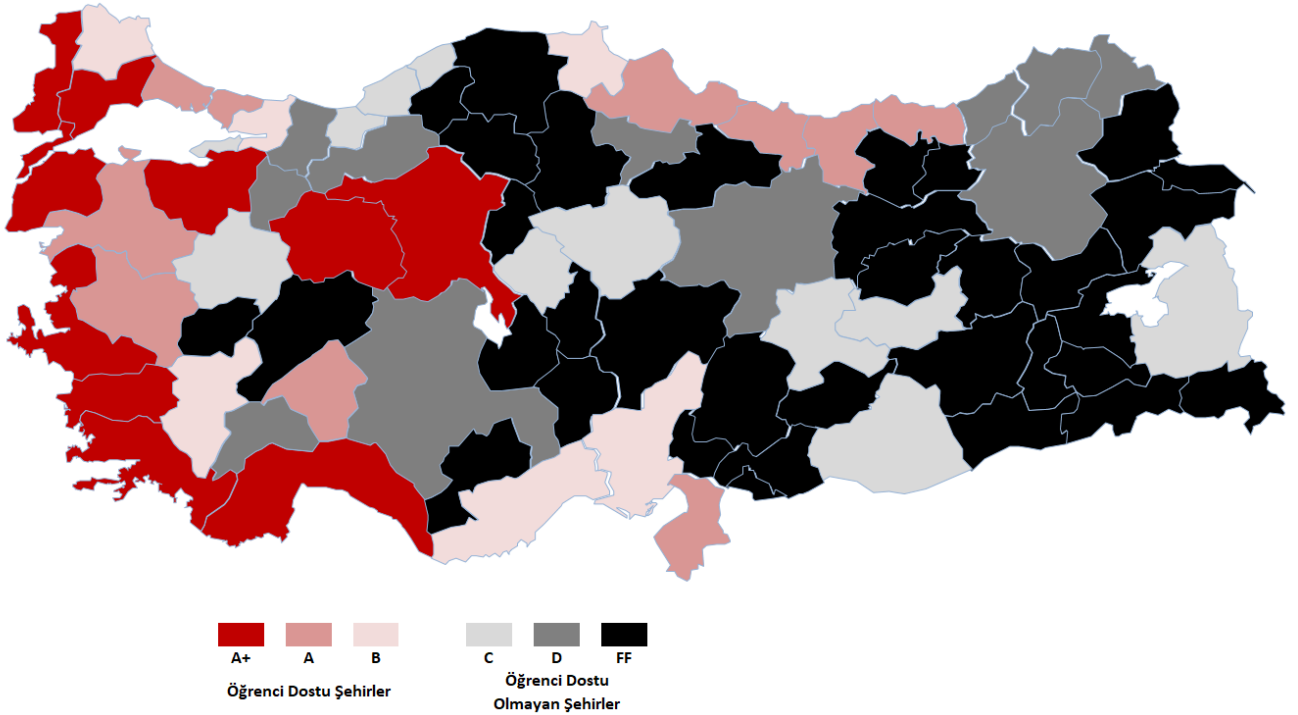
Çalışma, Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırmasının [TÜMA-2019] bir parçası olup, araştırmada verileri 2019 yılında 81 ildeki 123 devlet ve 65 vakıf olmak üzere 182 üniversitede öğrenim gören 35,715 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmada veriler 10’lu Likert şeklinde 10 maddeden oluşan Şehir Memnuniyet Ölçeği ($\alpha=.96$) ile toplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 10 en yüksek ise 100’dür. Araştırmada şehirler 6 düzeyde seviyenlendirilmiştir. Seviyeler (i) A+, (ii) A, (iii) B, (iv) C, (v) D ve (vi) FF olarak adlandırılmıştır.

Türkiye’de sadece 26 şehirden öğrenciler memnuniyet hissederken, 56 şehir öğrencilerine memnuniyetsizlik hissini yaşatmaktadır. Memnuniyetin düşük olduğu 45 şehir ise öğrenci memnuniyeti konusunda bir duyarlılığa sahip olma konusunda, öğrencilerden oldukça tepki görmektedir. Bununla birlikte memnuniyet ve memnuniyetsizlik arasında kalan Türkiye’nin 7 şehri öğrenci şehri olabilme potansiyeli olmasına rağmen öğrenci memnuniyetini tam olarak sağlayamamaktadır. **Türkiye’nin üniversite öğrenci başkentleri Eskişehir, Aydın ve Antalya**’dır. Bir önceki yıla oranla öğrencilerine memnuniyetsizlik hissini yaşatan illerde bir artış bulunmaktadır.

■ Tablo 1. Şehirlerin Memnuniyet Düzeyleri Dağılımı

Seviye	2019		2018	
	N	%	N	%
A+ Çok Yüksek Memnuniyet Hissedilen Şehirler	10	12,2	10	12,2
A Yüksek Memnuniyet Hissedilen Şehirler	10	9,8	8	9,8
B Memnuniyet Hissedilen Şehirler	6	11,0	9	11,0
C Potansiyeli Olmasına Rağmen Memnuniyeti Sağlayamayan Şehirler	11	8,5	7	8,5
D Memnuniyetsizliği Gideremeyen Şehirler	11	20,7	17	20,7
FF Memnuniyetsizliğin Çok Yüksek Olduğu Şehirler	34	37,8	31	37,8

■ Şekil 1 Öğrenci Memnuniyet Düzeyleri Şehir Haritası

Tablo 2’de şehirlerin öğrencilerin memnuniyet düzeylerine göre sıralaması verilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri şehir ve halkından memnuniyetleri üniversitelerimizin politikalarının başarıya ulaşabilmesi için öncelikli şartlardandır. Verilerin toplandığı 81 ilden 45’inde üniversite öğrencilerin şehirden ve halkından ciddi anlamda memnuniyetsizliği söz konusudur. Bu şehirler üniversite öğrencilerinin önemli bir döneminde olumsuz iz bırakmaktadırlar.

Bu memnuniyetsizliklerin ayrıntılarının araştırılması ise bu araştırmanın kapsamı içinde değildir. Ancak şehirlerin ileri gelenlerine tavsiyemiz konuyu ciddiye almalarıdır. *En yüksek ve ciddi memnuniyetsizliğin yaşandığı şehirler sırasıyla Afyonkarahisar, Aksaray, Çankırı, Iğdır, Ağrı, Bayburt, Bitlis, Kilis, Muş, Yozgat, Şırnak, Bingöl ve Hakkari’dir.* Bu Şehirler gereken duyarlılığa sahip değildir.

Üniversite öğrencilerin en yüksek memnuniyet duyduğu şehirler sırasıyla Eskişehir, Aydın, Antalya, İzmir, Çanakkale, Bursa, Muğla, Tekirdağ, Edirne ve Ankara’dır.

Bütün şehirlerin puanlarından elde edilen ortalamaya göre şehirlerin üniversite öğrencilerini memnun etme ortalaması 63 olup seviyesi D’dir. Üniversite şehri olmak sadece üniversite yönetimlerine bırakılmamalıdır. Belediye başkanları, valiler ve şehirlerin kurumsal paydaşları konuya ilişkin stratejiler belirlemelidir. Şehir, şehrin yaşantısı ve kültürü üniversitenin başarısında ve üniversitenin üniversite olarak adlandırılmasında vazgeçilmez bir unsurdur.

■ Tablo 2. Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri Sıralaması

Sıra	Şehir	2019 Memnuniyeti		2018 Yılı Memnuniyeti		
		Ortalama	Düzy	Sıra	Ortalama	Düzy
1	Eskişehir	91	A+	1	90	A+
2	Aydın	88	A+	3	89	A+
3	Antalya	87	A+	2	90	A+
4	İzmir	87	A+	7	86	A+
5	Çanakkale	86	A+	4	88	A+
6	Bursa	86	A+	10	85	A+
7	Muğla	86	A+	5	87	A+
8	Tekirdağ	85	A+	6	87	A+
9	Edirne	85	A+	8	86	A+
10	Ankara	85	A+	11	84	A
11	Isparta	84	A	9	85	A+
12	Trabzon	83	A	15	81	A
13	Hatay	83	A	14	82	A
14	Samsun	82	A	12	83	A
15	İstanbul-Asya	81	A	19	79	B
16	Balıkesir	81	A	13	83	A
17	Ordu	81	A	21	79	B
18	Manisa	80	A	16	81	A
19	Giresun	80	A	20	79	B
20	İstanbul-Avrupa	80	A	22	78	B
21	Kırklareli	79	B	17	81	A
22	Denizli	78	B	18	80	A
23	Adana	77	B	26	75	B
24	Kocaeli	76	B	23	78	B
25	Sinop	76	B	27	75	B
26	Mersin	75	B	29	73	C
27	Malatya	74	C	32	72	C
28	Düzce	74	C	24	77	B
29	Van	73	C	33	71	C
30	Kırşehir	73	C	35	69	D
31	Zonguldak	72	C	25	76	B
32	Bartın	72	C	28	74	C
33	Yalova	71	C	30	73	C
34	Şanlıurfa	71	C	37	68	D
35	Kayseri	70	C	41	66	D
36	Kütahya	70	C	31	72	C
37	Elazığ	70	C	36	69	D
38	Sakarya	69	D	34	70	C
39	Erzurum	65	D	42	64	D
40	Rize	65	D	38	68	D

■ Tablo 2. Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri Sıralaması (Devamı)

Sıra	Şehir	2019 Memnuniyeti		2018 Yılı Memnuniyeti		
		Ortalama	Düzyey	Sıra	Ortalama	Düzyey
41	Bolu	64	D	45	62	D
42	Konya	64	D	39	67	D
43	Burdur	63	D	40	67	D
44	Sivas	63	D	49	60	D
45	Artvin	62	D	48	61	D
46	Bilecik	61	D	43	64	D
47	Amasya	60	D	46	62	D
48	Kırıkkale	60	D	44	63	D
49	Çorum	58	FF	50	60	D
50	Gaziantep	58	FF	47	61	D
51	Karabük	57	FF	51	60	D
52	Tunceli	56	FF	61	53	FF
53	Nevşehir	55	FF	52	59	FF
54	Uşak	53	FF	60	54	FF
55	Kahramanmaraş	53	FF	53	58	FF
56	Kastamonu	52	FF	57	56	FF
57	Mardin	52	FF	62	53	FF
58	Tokat	51	FF	56	56	FF
59	Nigde	51	FF	59	55	FF
60	Erzincan	51	FF	54	57	FF
61	Siirt	51	FF	68	49	FF
62	Karaman	50	FF	69	48	FF
63	Adıyaman	50	FF	55	57	FF
64	Osmaniye	49	FF	63	52	FF
65	Gümüşhane	48	FF	65	51	FF
66	Diyarbakır	48	FF	58	55	FF
67	Batman	47	FF	64	52	FF
68	Kars	47	FF	67	50	FF
69	Ardahan	46	FF	70	46	FF
70	Afyonkarahisar	46	FF	66	50	FF
71	Aksaray	44	FF	71	46	FF
72	Çankırı	43	FF	72	45	FF
73	Iğdır	42	FF	74	44	FF
74	Ağrı	41	FF	73	45	FF
75	Bayburt	40	FF	76	41	FF
76	Bitlis	38	FF	77	39	FF
77	Kilis	38	FF	75	42	FF
78	Muş	36	FF	79	38	FF
79	Yozgat	35	FF	78	38	FF
80	Şırnak	34	FF	80	36	FF
81	Bingöl	32	FF	81	35	FF
82	Hakkari	30	FF	82	33	FF

ÜNİVERSİTE ARAŞTIRMALARI LABORATUVARI

ÖĞRENCİ DOSTU | 2019
ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ

www.uniar.net

Twitter: @UniArLab

0 505 764 66 50 (Prof. Dr. Engin Karadağ)

 engin.karadag@hotmail.com